

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO ANALIZ, DOKUMENTACJI
I KORESPONDENCJI

Warszawa, 13 listopada 2020 r.

BADK.DPK.133.148.2020 MKo

P10-91/20	Data wpływu petycji 3 września 2020 r.
	Data sporządzenia informacji o petycji 12 listopada 2020 r.

**USTAWA O CENTRALNEJ EWIDENCJI
I INFORMACJI O DZIAŁNOŚCI GOSPODARCZEJ**

**TEMAT
WPIS DO CEIDG**

WNOSZĄCY PETYCJE: petycja indywidualna

Roman Jacek Arseniuk.

PRZEDMIOT PETYCJI:

Podjąć inicjatywę ustawodawczą dotyczącą zmiany art. 8 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy, w celu wprowadzenia obowiązku złożenia wniosku o wpis do CEIDG (w formie papierowej) przez przedsiębiorcę, wyłącznie osobiście w wybranym urzędzie gminy lub przesyłką rejestrowaną w rozumieniu przepisów Prawa pocztowego na adres wybranego urzędu gminy.

UZASADNIENIE WNOSZĄCEGO PETYCJE:

Autor petycji jest zdania, że pełnomocnik umocowany przez przedsiębiorcę na podstawie pisemnego pełnomocnictwa, nie powinien mieć możliwości złożenia wniosku o wpis tego przedsiębiorcy do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy.

W opinii autora petycji taki wniosek powinien zostać złożony osobiście przez przedsiębiorcę. Ponadto, jak podnosi autor petycji, składanie przez pełnomocników przedsiębiorców wniosków o wpis do rejestru przedsiębiorców jest bardzo częstym zjawiskiem, co nie znajduje podstawy w przepisach prawa.

W związku z tym w petycji postulowana jest zmiana art. 8 ust. 2 pkt 1 ustawy o CEIDG w celu wprowadzenia regulacji, która określi, że wniosek o wpis przedsiębiorcy do rejestru przedsiębiorców będzie możliwy wyłącznie osobiście, nie zaś za pośrednictwem pełnomocnika. Wnioskodawca proponuje, aby powyższy zapis brzmiał następująco:

„Wniosek o wpis do CEIDG może być sporządzony w postaci papierowej z zachowaniem zakresu i układu danych określonych w formularzu elektronicznym, o którym mowa w art. 3 ust. 2, a następnie:

- 1) złożony przez przedsiębiorcę wyłącznie osobiście w wybranym urzędzie gminy albo
- 2) wysłany przesyłką rejestrowaną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 2188 oraz z 2019 r. poz. 1051) na adres wybranego urzędu gminy.

Wnioskowana w petycji zmiana ma na celu ograniczenie przestępstw podatkowych popełnianych na szkodę państwa polskiego.

STAN PRAWNY:

Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.) w art. 20 stanowi, że społeczna gospodarka rynkowa oparta na wolności działalności gospodarczej,

własności prywatnej oraz solidarności, dialogu i współpracy partnerów społecznych stanowi podstawę ustroju gospodarczego Rzeczypospolitej Polskiej.

Natomiast ograniczenie wolności działalności gospodarczej jest dopuszczalne tylko w drodze ustawy i tylko ze względu na ważny interes publiczny (art. 22).

Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz. U. z 2019 r., poz. 1291 ze zm.) w art. 1 określa zasady funkcjonowania Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej oraz Punktu Informacji dla Przedsiębiorcy.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 wpis do CEIDG jest dokonywany na wniosek, chyba że przepis szczególny przewiduje wpis z urzędu. Wpisem do CEIDG jest również wykreślenie przedsiębiorcy albo zmiana wpisu.

Jeżeli wniosek o wpis do CEIDG został złożony z wykorzystaniem formularza elektronicznego, system teleinformatyczny przesyła na wskazany w nim adres poczty elektronicznej urządowe poświadczenie odbioru, o którym mowa w art. 3 pkt 20 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (art. 8 ust. 1).

Wniosek o wpis do CEIDG może być sporządzony w postaci papierowej z zachowaniem zakresu i układu danych określonych w formularzu elektronicznym, a następnie:

- 1) złożony w wybranym urzędzie gminy albo
- 2) wysłany przesyłką rejestrowaną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe na adres wybranego urzędu gminy (art. 8 ust. 2 pkt 1 i 2).

Jeżeli wniosek o wpis do CEIDG jest składany w wybranym urzędzie gminy, organ gminy potwierdza tożsamość składającego wniosek oraz, za pokwitowaniem, przyjęcie wniosku. W przypadku gdy przedsiębiorca nie posiada numeru PESEL okazuje on upoważnionemu pracownikowi urzędu gminy paszport albo inny dokument potwierdzający jego tożsamość i obywatelstwo.

Wniosek o wpis do CEIDG składany w postaci papierowej w wybranym urzędzie gminy, musi być opatrzony własnoręcznym podpisem wnioskodawcy, natomiast wniosek wysłany przesyłką rejestrowaną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe powinien być opatrzony własnoręcznym podpisem wnioskodawcy poświadczonym przez notariusza (art. 10 ust. 8 i 9).

Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy domniemywa się, że dane wpisane do CEIDG są prawdziwe. Osoba fizyczna wpisana do CEIDG ponosi odpowiedzialność za szkodę

wyrządzoną zgłoszeniem do CEIDG nieprawdziwych danych, jeżeli podlegały obowiązkowi wpisu na jej wniosek, a także niezgłoszeniem danych podlegających obowiązkowi wpisu do CEIDG w ustawowym terminie albo niezgłoszeniem zmian danych objętych wpisem, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą osoba wpisana do CEIDG nie ponosi odpowiedzialności.

Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 156 ze zm.) w art. 32 stanowi, że strona może działać przez pełnomocnika, chyba że charakter czynności wymaga jej osobistego działania.

Pełnomocnikiem strony może być osoba fizyczna posiadająca zdolność do czynności prawnych (art. 33. § 1). Pełnomocnictwo powinno być udzielone na piśmie, w formie dokumentu elektronicznego lub zgłoszone do protokołu, natomiast pełnomocnictwo w formie dokumentu elektronicznego powinno być opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym (art. 33 § 2 i 2a).

Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1546 ze zm.) w art. 1 stanowi, że opłacie skarbowej podlega:

1) w sprawach indywidualnych z zakresu administracji publicznej:

- a) dokonanie czynności urzędowej na podstawie zgłoszenia lub na wniosek,
- b) wydanie zaświadczenia na wniosek,
- c) wydanie zezwolenia (pozwolenia, koncesji);

2) złożenie dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa lub prokury albo jego odpisu, wypisu lub kopii - w sprawie z zakresu administracji publicznej lub w postępowaniu sądowym.

Ponadto, opłacie skarbowej podlega również dokonanie czynności urzędowej, wydanie zaświadczenia oraz zezwolenia (pozwolenia) przez podmiot inny niż organ administracji rządowej i samorządowej, w związku z wykonywaniem zadań z zakresu administracji publicznej, a także złożenie w takim podmiocie dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa lub prokury albo jego odpisu, wypisu lub kopii (art. 1 ust. 2).

INFORMACJE DODATKOWE:

Ustawa o CEIDG w art. 16 statuuje zasadę domniemania prawdziwości danych figurujących w CEIDG, która jest wzorowana na zasadzie domniemania prawdziwości danych wyrażonej w art. 17 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym.

Zasada domniemania prawdziwości danych wpisanych do Rejestru stanowi przejaw realizacji zasady jego jawności i oznacza, że dane wpisane do CEIDG są prawdziwe, czyli

odpowiadają stanowi faktycznemu. W związku z tym, że dane wpisane do Rejestru są zgodne z wnioskiem przedsiębiorcy, odpowiedzialność za brak prawdziwości tych danych ponosi przedsiębiorca, jeśli nie wystąpił z wnioskiem o ich uzupełnienie lub zmianę.

Zasada ma gwarantować pewność obrotu prawnego, dlatego domniemanie to oznacza, że dane wpisane do ewidencji są zgodne ze stanem rzeczywistym, gdyż zostały wpisane zgodnie ze zgłoszeniem przedsiębiorcy i nie zostały zmienione na jego wniosek o ich sprostowanie, uzupełnienie lub wykreślenie. Zarówno kontrahenci, jak i organy administracji prowadzące postępowania administracyjne oraz sądy mają prawo opierać się na danych ujawnionych w ewidencji (wyrok NSA z 15.03.2016 r., I OSK 1632/14).

Odpowiedzialność za prawdziwość danych ponosi przedsiębiorca, choć można wnioskować, że w pewnym zakresie także organ ewidencyjny. W poprzednim stanie prawnym organ ewidencyjny nie ponosił odpowiedzialności za wiarygodność danych wprowadzonych do rejestru, na gruncie nowej ustawy (art. 11) organ ewidencyjny jest uprawniony do weryfikacji rzetelności danych, zatem również ponosi odpowiedzialność za ich zgodność ze stanem faktycznym w takim zakresie, w jakim weryfikacja jest możliwa na podstawie informacji znajdujących się w innych rejestrach publicznych.

Ocena, czy działalność gospodarcza rzeczywiście jest wykonywana, należy do sfery ustaleń faktycznych, a istnienie wpisu do ewidencji nie przesądza o faktycznym prowadzeniu działalności gospodarczej, jednakże wpis ten prowadzi do domniemania prawnego, według którego osoba wpisana do ewidencji, która nie zgłosiła zawiadomienia o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, jest traktowana jako prowadząca taką działalność (wyrok SA w Białymstoku z 10.02.2016 r., III AUa 849/15). Domniemanie prawdziwości danych w CEIDG jest wzruszalne, jeżeli w drodze postępowania zostanie wykazane, że dane są niezgodne ze stanem rzeczywistym (wyrok WSA w Warszawie z 26.04.2018 r., V SA/Wa 2180/17).¹

Do Sejmu 3 września 2020 r. złożono petycję o tożsamej treści i wnioskach (BKSP-145-IX-200/20). Petycja 24 września 2020 r. została skierowana do rozpatrzenia przez Komisję do Spraw Petycji.

OPRACOWAŁ

Maciej Kowalski

WICEDYREKTOR

Danuta Antoszkiewicz

¹ Wierzbowski M. (red.), Bielecki L., Gola J., Horubski K., Kokocińska K., Komierzyńska-Orlińska E., Ruczkowski P., Żywicka A., Tytuł: Konstytucja biznesu. Komentarz do art. 16 ustawy o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punktach Informacji dla Przedsiębiorcy, Opublikowano: WKP, 2019.